

много работа отъ всички, особено отъ тия, които сѫ призвани да се грижатъ изобщо за културното напредване на страната.

На първо място стои просвѣтната работа, която се върши отъ единствения днесъ запазенъ идеенъ просвѣтител — учителътъ, следъ него идатъ и другите представители на интелигенцията. За да извърши успѣшно тази тежка задача, интелигенцията трѣба преди всичко, сама да се подготви, за да стане истински посрѣдникъ между великитъ постижения на човѣшкия гений и народа. Защото отъ нея се иска широка просвѣтно-творческа дѣйностъ срѣдъ една здрава цѣлина. Днешната ни интелигенция е далечъ отъ онай преди години. Тя е въ плenъ на материалистическитъ стремежи на времето. Нѣкогашниятъ ѝ идеализъмъ е изчезналъ, или, по-право, затрупанъ дѣлбоко въ душата отъ калнитъ наслойки на настоящата епоха.

На предно място въ голѣмата ползотворна работа за озонирване на живота и пръскане повече свѣтлинка въ тѣмните низини, стои учителътъ, народниятъ селски учителъ. Той е активниятъ посрѣдникъ между творецъ и колективъ. Неговата чисто учебно-възпитателна работа въ училището надъ малкитъ не го задоволява напълно и поради силата на здравитъ традиции, завещани му отъ миналото, условията, въ които е поставенъ, запазения идеализъмъ и силно развитото чувство за дѣлъгъ и общественостъ, го каратъ да излѣзе отъ рамкитъ на чисто училищнитъ работи и да пръска семената на култура и просвѣта изъ широката народна нива. Въ тая работа той срѣща не малко прѣчки и затруднения, даже и неприятности. Но това не го отчайва, защото никой другъ, освенъ него, нѣма тъй беззаетно и съ такова разбиране и вещества да извърши тая тежка, по високо-полезна работа за настоящето и бѫдещето на страната. По силата на по-високата си интелигентностъ и въ името на своето предназначение, учителътъ трѣба да подири и намѣри въ себе си сили и желания да разпръсне навредъ дароветъ на нашата духовна съкровищница, да издигне като факель горящето си сърдце съ призивъ къмъ миръ, човѣчностъ, правда и красота. Това сѫ сърдечнитъ идеали на всички отрудени и затова тъ трѣба да станать знаме и на творци, и на просвѣтители и на всички, които сѫ извикани да градятъ духовната сграда на страната.

Като никой другъ путь, днесъ учителътъ е поставенъ на изпитание: да тръгне изъ посочения неравенъ друмъ, или да се върне и загине.

Но той нѣма да измѣни на миналото си, ще поеме путь къмъ Голгота; той нѣма да се остави други да го изпреварятъ и заематъ неговото място. А това именно обстоятелство му налага грижи за всестранната му подготовка, съ огледъ къмъ духовнитъ, морални и материални нужди на времето. Трѣба му едно широко самообразование, което ще му позволи да се издигне надъ другите и ще му спомогне да си създаде свой цѣлостенъ мирогледъ, безъ който той не може и крачка напредъ да направи въ областта на своята работа. Затова, необходимо е учителътъ да мине съ собствени усилия единъ курсъ на проучване всичко по-крупно и по-важно изъ областта на духовната и материална култура.

Така здраво подготвенъ, учителътъ вече трѣба да излѣзе на широкото поле на обществено-просвѣтната работа и да се впусне съ радостъ и любовъ, къмъ нови и свѣтли хоризонти. Той трѣба да от почне една усилена дѣйностъ срѣдъ масата. Трѣба да заговори съ